

Open deuren en uitzicht op Brussel: Van Volxem-site is herboren als kunstgemeenschap

standaard.be/media-en-cultuur/open-deuren-en-uitzicht-op-brussel-van-volxem-site-is-herboren-als-kunstgemeenschap/129835461.html

Geert Sels

February 11, 2026

Na tweeënhalft jaar bouwwerken hebben dansgezelschap Rosas, dansschool Parts en muziekensemble Ictus in Vorst van hun ‘cohabitation’ een bloeiende kunstsit gemaakt. En zij niet alleen, blijkt als we er op een doordeweekse dag langsgaan.

Geert Sels

Op het eerste gezicht is er niet zoveel veranderd aan de Van Volxemplaant 164. Een statig wit gebouw, parallel met de straat en dieper in het perceel, springt nog altijd meteen in het oog. Voldoende om je te realiseren: ik ben er weer voorbij gereden. In de linkerhoek van de voortuin staat nog altijd die enorme rode beuk. Hij is meer dan honderd jaar oud en heeft intussen een stamomtrek van ruim vijf meter. Met zijn 22 meter hoogte rijst hij als een donjon boven de site uit.

Hoe zou het zijn als hij er niet meer was? Daar krijg ik een impressie van door een artistieke interventie van kunstenaars Ann Veronica Janssens en Michel François. Languit op het gazon ligt nog zo’n imposante boom uitgestrekt. Hij is recent gekapt – het ging niet anders. Van verticaal naar horizontaal, een wereld van verschil. Hij is nu een verhaal geworden, een kunstwerk met de naam *Zeitgeber*. “*A tree is best measured when it is down*”, klonk het nog in een opera van Bob Wilson, op muziek van Philip Glass. En nu blijkt dat het waar is.

Alles op deze site staat nu in het teken van kunst. De industriële pakhuizen hebben een andere invulling gekregen. De voorbije tweeënhalve jaar hebben de architecten van Owest en Vers.a ze op vraag van de Vlaamse overheid verbouwd, er nieuwe elementen aan toegevoegd en het terrein heraangelegd. Langs de zuidelijke zijde hebben ze een licht hellende trap aangebracht, die zich straks, bij beter weer, nuttig zal maken als zonneterras. Deze ruimte vormt een binnenplein dat uitgaat op alle voorzieningen. In één oogopslag is de samenhang duidelijk.

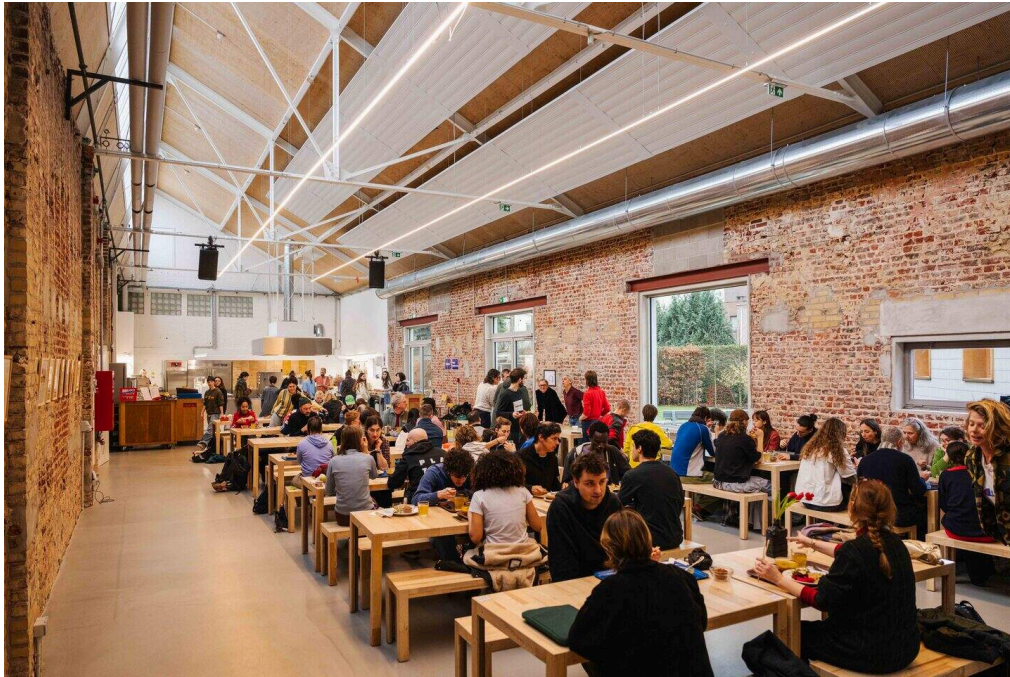
Tafels vol geschiedenis

In het pakhuis achter de trappen kwam je vroeger niet. Dat was privé domein. Op het gelijkvloers waren de kleedkamers en het naaiatelier ondergebracht. Op de zolderverdieping repeteerde muziekensemble Ictus en stockeerde het zijn instrumenten, die door een gat in het plafond naar boven werden getakeld. De architecten hebben de vloerplaat weggehaald, zodat één hoge ruimte is ontstaan met zenitaal daklicht.

Nu is het pakhuis het kloppende hart van de site. Het is middag en in de 'social wing' zitten zowat honderd mensen van Rosas, Parts, Ictus, maar ook externe gasten samen te eten. Bijvoorbeeld de dansers van Platform K, voor mensen met een beperking, die hier hun wekelijkse workshop hebben. De studenten van Parts overleggen hoe ze zo meteen hun toonmoment zullen aanpakken. Een van hen is de dochter van een Parts-studente van de eerste lichting. Met een opleiding die intussen dertig jaar bestaat, hoeft dat niet te verbazen. Danscompagnie Rosas bestaat ruim veertig jaar. De mensen eten aan een stukje van haar geschiedenis: de tafels zijn gemaakt uit de houten dansvloer van *Achterland*. Hier en daar kleven er nog markeringen in tape op.

De site is meer dan een optelsom van gebouwen. Ze is een gemeenschap geworden. Voor Rosas, Parts en Ictus is het een vaste verblijfspot, ook Workspacebrussels heeft er een vaste studio. Voor andere kunstenaars is het een tijdelijke residentie, voor nog anderen een regelmatige aanloopplek. Kwam de site vroeger misschien over als een besloten creatie- en opleidingsruimte, dan wil ze zich nu profileren als een plek met open deuren. Dat lukte meer dan behoorlijk tijdens het openingsweekend, toen drieduizend nieuwsgierigen kwamen kijken. Het aanbod was een weerspiegeling van de dagelijkse praktijk. Een supercast van zowat honderd deelnemers danste *Rosas danst Rosas* – onder hen 70 van de 400 kinderen die elke zaterdag naar Dancingkids komen. Op de site is er plaats voor dancebattles van tieners, voor introducties aan scholen en voor samenwerkingen met ouderen.

Skyline van Brussel

En natuurlijk wordt er nog altijd volop gecreëerd. Links van het pakhuis liggen de studio's van Parts op een horizontale rij achter elkaar. Iets verderop op het terrein, naast de performance space, is daar een verticale stapeling van drie nieuwe studio's aan toegevoegd. Met zijn zes meter hoogte is die van het gelijkvloers de ruimste. De ramen geven uit op de tuin en brengen volop daglicht binnen. Op de hoogste verdieping zet Parts-alumna Alice Bröker haar afstudeerproject *Untitled (I will not do it for you)* op punt. Ondanks haar afwijzende titel, glijdt ze even later gewillig door de ruimte, met zicht op de skyline van Brussel.

Eén verdieping documenteert de geschiedenis van Rosas en Parts, in de foyer beneden loopt het relaas verder door. Veeleer dan een mausoleum op te richten, wil deze kunstsitatie zijn notities, tekeningen, films en foto's openstellen om er nieuwe projecten uit te halen. Zoals de foto's van Jean-Luc Tanghe, die het originele viertal van *Rosas danst Rosas* portretteerde in de Balsamine, en dat recent opnieuw deed met de vijf generaties die het stuk intussen hebben gedanst. Of de tutorial van de choreografie die Fabuleus ooit online zette, en waar intussen wereldwijd 690 versies van zijn ingestuurd.

Dwars op deze ruimte hebben de architecten een enfilade van drie studio's voor Ictus gemaakt. Het ensemble hoeft geen instrumenten meer te takelen, want de vrachtwagen komt gewoon langs zij gereden. De grootste, 'The Barn', heeft intussen een geluidstest doorstaan, zodat Ictus met een gerust hart kleine concertjes tot tachtig personen kan organiseren. Aan de overzijde ligt nog een dansstudio – ideaal voor wanneer Ictus en Rosas samen een productie opzetten. Vandaag is er een bonte wemeling van dansers van Platform K. In de laatste studio van Ictus rondt voormalig Parts-studente Ula Sickle met een team een tijdelijk verblijf af. Wat gaan ze doen na deze residentie? Eentje weet het wel: "Nog residenties."

Openingsfestival 164VanVolxem

Nog tot 22/2

www.164vanvolxem.be